

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa (...)
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Obrony Narodowej
o zapłatę
i z powództwa wzajemnego Skarbu Państwa - Ministra Obrony Narodowej
przeciwko (...)
o zapłatę
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 maja 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego (powoda wzajemnego)
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 września 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) ustala, że Skarb Państwa - Minister Obrony Narodowej ponosi w całości koszty postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich rozliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistość, mającą wynikać z naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 226 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 7 i art. 38 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że pozwany - powód wzajemny w okresie, gdy czynił nakłady na nieruchomość będącą przedmiotem postępowania był jej posiadaczem w złej wierze i z tego powodu nie może żądać zwrotu wartości nakładów użytecznych, zwiększających wartość nieruchomości w chwili jej wydania.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. W postanowieniu z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12 (nieopubl.), Sąd Najwyższy wyjaśnił ponadto, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Taki stopień wadliwości zaskarżonego wyroku powinien być wywiedziony przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący w niniejszej sprawie zakwestionował stanowisko Sądu Apelacyjnego, że o złej wierze pozwanego może świadczyć zaniechanie wydania zaświadczenia o przejęciu nieruchomości na cele reformy rolnej, przy pominięciu, że w 1924 r. A. B. zbył pozwanemu część swojego majątku, a identyfikacja przedmiotu tej transakcji wymagała opinii geodety zaś roszczenia o wydanie gruntu zostały pozwanemu zgłoszone przez właścicieli dopiero w 2002 r.

Sąd drugiej instancji uzasadnił jednak stanowisko o wykonywaniu przez pozwanego władania nieruchomością powodów w złej wierze szerzej niż twierdzi

skarżący. Sąd ten zaakcentował, że o kwalifikacji posiadania jako wykonywanego w dobrej lub złej wierze muszą decydować okoliczności istniejące w dacie objęcia nieruchomości we władanie przez pozwanego. Wbrew tezę skarżącego Sąd drugiej instancji prawidłowo przyjął, że nabycie przez Skarb Państwa własności nieruchomości na podstawie przepisów dekretu o reformie rolnej następowało z mocy prawa, a zaświadczenie jedynie potwierdzało wystąpienie tego skutku i było podstawą ujawnienia nabytego prawa w księdze wieczystej. Takie zaświadczenia wydawały organy pozwanego, gdy uznawały, że istnieją podstawy do zastosowania dekretu w odniesieniu do konkretnej nieruchomości. Zaniechanie wydania zaświadczenia w odniesieniu do nieruchomości powodów zostało przez Sąd drugiej instancji zinterpretowane jako okoliczność wskazująca na stan świadomości pozwanego o przesłankach, na podstawie których objął nieruchomość we władanie.

O braku możliwości zakwalifikowania posiadania nieruchomości jako wykonywanego w dobrej wierze zdecydowały ustalone w sprawie okoliczności faktyczne. W orzecznictwie Sąd Najwyższego wyjaśniono, że dobrą wiarę posiadacza wyłącza jego wiedza o rzeczywistym stanie prawnym oraz jego niedbalstwo (zob. m.in. nieopubl. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 września 2006 r., II CK 3/06, z 11 marca 2009 r., I CSK 360/08).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 1 zdanie drugie, art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.